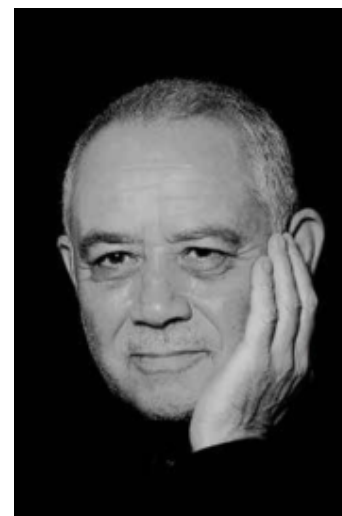

Joan Pla

Joan Pla (1941-2023) s'inicia en la fotografia a l'edat de 16 anys, data en la que realitza el els seus primers treballs. Format com a enginyer, es dedica al món empresarial fins el 1966, any en què reinicia la seva activitat fotogràfica. Autodidacta, adquireix els seus coneixements a través de llibres i amb l'assistència a tallers i cursos especialitzats.

TORROELLA DE MONTGRÍ

El món i les seves imatges

En un magnífic text titulat *La resplendor cruel d'allò que és*, el filòsof Jacques Rancière ens recordava que «si la fotografia i el text son independents —referint-se als reportatges de revistes com *Fortune*—, és perquè tenen la vocació de dir-ho tot». Una vocació, òbviament, que només pot ser realitzada des de les seves respectives especificitats: allò específic de la fotografia, per descomptat, faria referència a la seva naturalesa documental i al seu suposat valor de veritat. A partir d'aquí, el relat que podem rastrejar rere les imatges és sobradament conegut.

Doncs això: la fotografia, al llarg del segle XX, va assajar diverses vies per tal de fugir (ja sigui en direcció contrària o bé subvertint-les) de les diverses formes d'instrumentalització que patia, tot i que no va ser fins a la dècada dels 70 que aquest procés emancipador va veure els seus millors fruits gràcies, paradoxalment, a un «relaxament» de les exigències cap al mitjà que es traduïa en l'acceptació, com deïem, de la

El Palau Solterra, de la Fundació Vila Casas, ret homenatge a la mirada poètica i monocroma de Joan Pla, diletant de luxe.

EUDALD CAMPS

seva naturalesa documental inaplaçable i de la seva relació única amb la temporalitat i la mirada immediata. Aquell canvi de paradigma (o retorn al seu ésser específic de caràcter més «notarial») li devem a figures com

l'encarnada pel mític matrimoni Blecher: des de l'Acadèmia de Belles Arts de Düsseldorf (van ser els primers docents en impartir classes de fotografia a la Universitat) van defensar una pràctica fotogràfica dilatada en el temps que, gràcies a la possibilitat que oferia per (re)visitar un mateix referent, esdevenia una poderosa eina crítica en relació a la resta de disciplines (encapçalades per una arquitectura i un urbanisme que ja aleshores s'havien convertit en el «braç armat» del progrés i de la política hereva d'una tradició populista en la qual, per cert, encara es troba instal·lada). L'objectivitat del fotògraf, en la mateixa línia rescatada pels Blecher (i que van inaugurar, entre els anys 20 i 30 del segle passat, autors com Renger-Patzsch o Karl Blossfeldt), esdevenia un bé preciós en la mesura que permetia a les imatges existir sense el filtratge d'un subjecte artístic que, paradoxalment, podia ser perfectament obviat en el cas d'algunes de les millors

instantànies que la història ens ha llegat. I és que, a diferència de la resta de disciplines, la fotografia tolera perfectament l'anonimat i, gràcies a la revolució digital, conviu amb absoluta naturalitat amb l'amateurisme. El problema, en tot cas, és que el mateix procés de democratització radical l'ha portat a un nivell crític en relació a la seva suposada artísticitat. Joan Pla, tot i tenir una dimensió diletant, ja forma part de la història de la disciplina a casa nostra. És a dir: a la llista encapçalada per Català-Roca i engreixada pels Terré, Miserachs, Masats, Pomés, Maspons, Centelles, Formiguera i companyia, cal incorporar-hi a Joan Pla. I és que, amb l'excepció de Toni Catany, que va desaparèixer prematurament, els altres integrants de la seva generació (Manel Esclusa i Joan Fontcuberta) encara segueixen exportant la seva mirada fent palès davant del món que, com a mínim en la pràctica de la fotografia, el nostre petit país és molt gran.

JOAN PLA

Palau Solterra,
Torroella de M.

Església, 10.

Fins al 9 de juny.

Dissabte d'11 a 14 h i

de 16.30 a 20.30 h.

Diumenge d'11 a 14 h.